

KLAGANDE

Allmänna ombudet för socialförsäkringen

MOTPART

Marie Andersson, 19540703-5541

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Göteborgs dom den 30 september 2019 i mål nr 4872-18, se bilaga A

SAKEN

Sjukersättning

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten meddelar prövningstillstånd.

Kammarrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Allmänna ombudet för socialförsäkringen yrkar att kammarrätten förklarar att Marie Andersson har fortsatt rätt till en fjärdedels sjukersättning från och med februari 2018. Allmänna ombudet vidhåller de grunder och omständigheter som åberopades i förvaltningsrätten.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten gör samma bedömning som förvaltningsrätten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 4).

Ewa Hagard Linander

Ann-Charlotte Borlid
referent

Louise Malmberg

/Daniel Brohall

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avd. 3

DOM

2019-09-30

Meddelad i Göteborg

Mål nr
4872-18**KLAGANDE**

Allmänna ombudet för socialförsäkringen

MOTPART

Marie Andersson, 19540703-5541

ÖVERKLAGAT BESLUT

Försäkringskassans beslut 2018-02-14

Diariennr 180381606813

SAKEN

Sjukersättning enligt socialförvaltningsbalken, förkortad SFB

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

VAD MÅLET GÄLLER

Det förvaltningsrätten ska pröva i detta mål är om det var rätt av Försäkringskassan att dra in Marie Anderssons sjukersättning till följd av förbättrad arbetsförmåga.

DET ÖVERKLAGADE BESLUTET

Marie Andersson var tidigare beviljad en fjärdedels sjukersättning från och med augusti 2004.

Försäkringskassan har i det överklagade beslutet dragit in Marie Anderssons sjukersättning från och med februari 2018 då hon har visat upp en förbättrad arbetsförmåga. Beslutet har motiverats enligt i huvudsak följande. Marie Andersson arbetar som personlig assistent. Under september – december 2017 har hon arbetat i en omfattning som överstiger de tre fjärdedelar (135 timmar per månad) som hon har möjlighet att arbeta. Hon har arbetat enligt följande dessa månader:

September: 104,5 timmar aktiv tid + 50 timmar väntetid = 154 timmar

Oktober: 103 timmar aktiv tid + 62 timmar väntetid = 165 timmar

November: 102 timmar aktiv tid + 58 timmar väntetid = 160 timmar

December: 92 timmar aktiv tid + 54 timmar väntetid = 146 timmar.

Marie Anderssons arbetsförmåga bedöms således förbättrad och hon har uppvisat en arbetsförmåga som överstiger tre fjärdedelar. Hon har därmed inte längre rätt till någon sjukersättning.

YRKANDEN M.M.

Allmänna ombudet (AO) överklagar beslutet och yrkar att Marie Andersson ska ha fortsatt rätt till en fjärdedels sjukersättning från och med februari 2018. AO anför bl.a. följande. Under de i målet aktuella månaderna översteg

Marie Anderssons totala arbetstid 75 procent av heltid men den aktiva arbetstiden understeg 75 procent även dessa månader. Frågan är således om timmar med väntetid på natten ska räknas på samma sätt som timmar med aktivt arbete. Kammarrätten i Göteborg har i mål nr 3655-14 angett bl.a. att det är förmågan att utföra arbete som är avgörande, inte om faktiskt arbete har utförts. Kammarrätten uttalade vidare att såväl beredskapsarbete som jourtid är att betrakta som arbetad tid. I RÅ 2010 not 95 har Högsta förvaltningsdomstolen uttalat att det avgörande är om arbetstagaren har fått lön för ett visst antal timmar, inte vad tiden ägnas åt. När det gäller väntetid får arbetstagaren lägre lön och assistenten ska vara beredd att gripa in om behov uppstår. Väntetiden kan således rent faktiskt innebära såväl flera timmars ostörd sömn för assistenten som frekventa arbetsinsatser. Det är mot denna bakgrund svårt att uppskatta arbetsförmågan genom att enbart se på antalet arbetade timmar. Med hänsyn till arbetsuppgifternas art (väntetid på natten) och det faktum att Marie Andersson inte får full lön under denna tid är det osäkert om hennes arbetsförmåga kan anses vara förbättrad. Frågan är därmed om hon kan anses ha ”uppvisat en arbetsförmåga” i den mening som avses i 36 kap. 19 § SFB. Det är därmed även oklart om förutsättningarna för omprövning av hennes sjukersättning är uppfyllda.

Försäkringskassan har fått tillfälle att yttra sig och anför bl.a. följande. Eftersom Marie Andersson varit schemalagd under väntetiden får hon antas ha en faktisk förmåga att utföra arbete under hela denna tid eftersom ett behov av aktiv arbetsinsats skulle kunna uppstå som hon då förutsätts klara av. Storleken på ersättningen kan inte tillmätas någon betydelse för bedömningen av arbetsförmågan. Att timlönen är lägre under väntetid är gängse inom yrkesområdet och påvisar inte vilken faktisk arbetsförmåga Marie Andersson kan antas ha.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Av 36 kap. 19 § SFB framgår att om arbetsförmågan förbättras för en försäkrad som får sjukersättning ska rätten till förmånen omprövas. En försäkrad som har uppvisat en arbetsförmåga som han eller hon antogs sakna när beslutet om sjukersättning fattades ska, om inte annat framkommer, antas ha en förbättrad arbetsförmåga.

Avgörande för bedömningen av i vilken utsträckning arbetsförmågan är nedsatt är den tid som den försäkrade kan arbeta och få en lön som är gängse inom yrkesområdet, ställd i relation till ett heltidsarbete. Vad arbetstiden mer exakt ägnas åt kan i princip inte vägas in vid denna bedömning. Det är en sak mellan arbetsgivaren och arbetstagaren (jfr Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2010 not. 95). Kammarrätten i Göteborg har i mål nr 3655-14 gjort bedömningen att jour och beredskapstid för en läkare ska bedömas på samma sätt som aktiv arbetstid då arbetstagaren vid behov ska kunna fullgöra den arbetsinsats som krävs och då får anses ha motsvarande arbetsförmåga. Även Kammarrätten i Sundsvall har i mål nr 329-16 rörande sjukpenning ansett att en assistents jourtid (numera väntetid) är att bedöma som arbetad tid oavsett vad tiden har ägnats åt.

Av handlingarna i målet framkommer att Marie Andersson arbetar som personlig assistent och att hon under de i målet aktuella månaderna har haft både aktiva arbetstimmar och timmar med så kallad väntetid. Hon har under väntetiden haft rätt att sova i den mån arbetsuppgifterna har medgett det. Eftersom Marie Andersson under väntetiden har stått till arbetsgivarens förfogande på arbetsstället för att vid behov utföra arbete ska även denna tid enligt förvaltningsrättens mening betraktas som arbetstid. Att ersättningen för väntetiden är lägre än för aktiva arbetstimmar saknar enligt förvaltningsrättens betydelse då det är arbetsförmågan som ska bedömas.

Av den redovisade arbetstiden, där väntetiden ingår, framgår att Marie Andersson har uppvisat en arbetsförmåga överstigande tre fjärdedelar, vilket hon antogs sakna när hon beviljades en fjärdedels sjukersättning. Försäkringskassan har därför haft fog för sitt beslut att dra in hennes sjukersättning från och med februari 2018, varför överklagandet ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (FR-12)

Susanne Nilsson
Chefsrådman

I avgörandet har även nämndemännen Britt-Marie Skoglundh, Jonas Lundgren och Sören Glader deltagit. Föredragande i målet har varit Lena Rehnberg.

Hur man överklagar

FR-12

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 2 månader

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Oftast är sista dagen för överklagande exakt 2 månader från det datum som tiden börjar räknas.

Exempel: Du fick del av beslutet den 21 december
→ tiden går ut den 21 februari.

Om samma datum inte finns i slutmånaden går tiden i stället ut på slutmånadens sista dag.

Exempel: Du fick del av beslutet den 31 december
→ tiden går ut den 28 februari.

Är sista dagen en lördag, söndag eller helgdag, mid-sommarafteon, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

och varför du tycker att kammarrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom två månader* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

För en enskild klagande är sista dagen för överklagande två månader från den dag då han/hon fick del av kammarrättens beslut. Om klaganden fick del av kammarrättens beslut t.ex. den 30 juni måste skrivelsen med överklagande ha kommit in senast den 30 augusti. Om klaganden fick del av beslutet t.ex. den 31 juli, som inte har någon motsvarighet två månader senare, löper tiden i stället ut på slutmånadens sista dag, dvs. i det här exemplet den 30 september. Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.